

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 17982/2024
25.06.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Зорице Булајић, Ирене Вуковић, Јелице Бојанић Керкез и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Лазар Бегенишић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Александар Продановић, адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Сремској Митровици Гж 174/24 од 10.04.2024. године, у седници одржаној 25.06.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Сремској Митровици Гж 174/24 од 10.04.2024. године, као изузетно дозвољеној.

УКИДА СЕ пресуда Вишег суда у Сремској Митровици Гж 174/24 од 10.04.2024. године и предмет враћа другостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Старој Пазови, Судска јединица у Инђији П 277/21 од 18.10.2023. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца, па је обавезан тужени да му на име дуга исплати износ од 2.900 евра са каматом коју обрачунава Централна европска банка за валуту евро почев од 17.02.2021. године као дана подношења тужбе па до коначне исплате, као и трошкове парничног поступка у износу од 199.740,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде па до коначне исплате. Ставом другим изреке, у преосталом делу и то на име тражене законске затезне камате на износ главног потраживања од 2.900 евра почев од 25.01.2021. године до 16.02.2021. године, захтев тужиоца је одбијен као неоснован.

Пресудом Вишег суда у Сремској Митровици Гж 174/24 од 10.04.2024. године, жалба туженог је усвојена, па је првостепена пресуда преиначена тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му на име дуга исплати износ од 2.900 евра са каматом коју обрачунава Централна европска банка за валуту евро почев од 17.02.2021. године као дана подношења тужбе па до коначне исплате, као и да му накнади трошкове парничног поступка са законском затезном каматом од дана извршности пресуде па до коначне исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је на основу члана 404. ЗПП – ради разматрања правног питања од општег интереса и уједначавања судске праксе, благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о дозвољености ревизије на основу члана 404. став 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Србије“, број 72/11 ... 18/20, 10/23 - др.закон), по оцени Врховног суда у овом спору потребно је прихватити одлучивање о посебној ревизији тужиоца због одступања побијане пресуде од правног схватања Врховног суда Србије усвојеног на седници Грађанског одељења од 09.03.1989. године који се односи на садржину (границе) тужбеног захтева који гласи на страну валуту, а у циљу уједначавања судске праксе сагласно одредби члана 404. став 1. ЗПП у вези члана 92. Закона о уређењу судова („Службени гласник Републике Србије“, број 10/23), па је одлучено као у ставу првом изреке.

Одлучујући о изјављеној ревизији на основу члана 408. ЗПП, Врховни суд је оценио да је ревизија тужиоца основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је туженом сукцесивно и у више наврата позајмљивао новац који је тужени враћао када је и колико могао, јер није договорен рок враћања. Почетком 2019. године, висина позајмица достигла је износ од 2.900 евра. Дана 11.01.2021. године, парничне странке су закључиле уговор о зајму у писаној форми према којем се тужени као зајмопримац обавезао да ће позајмљени новац вратити у 29 месечних рата, тако да прва рата доспева за наплату 25.01.2021. године, а последња 25.06.2023. године. Када тужени као зајмопримац није извршио исплату прве рате, тужилац му је путем пуномоћника упутио опомену дана 02.02.2021. године. Међутим, ни у накнадно остављеном року од 3 дана од дана пријема опомене, није измирио доспеле месечне рате, због чега је целокупан износ зајма доспео за наплату.

Полазећи од чињенице да тужени као зајмопримац своју обавезу није испунио и зајам није вратио, првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиоца и обавезао туженог да тужиоцу на име дуга исплати износ од 2.900 евра применом одредби чланова 557. и 562. Закона о облигационим односима заједно са каматом коју обрачунава Централна европска банка за валуту евро почев од дана подношења тужбе па до исплате, применом одредби чланова 277. и 324. Закона о облигационим односима, као и члана 4. Закона о затезној камати.

Међутим, другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и тужбени захтев тужиоца одбио, јер је тужилац тражио обавезивање туженог на исплату дуга у валути евро супротно одредби члана 395. ЗОО, која прописује да се испуњење новчане обавезе која гласи у иностраној валути може захтевати у домаћем новцу према курсу који важи у тренутку испуњења обавезе.

По оцени Врховног суда, другостепени суд је одредбу члана 395. ЗОО неправилно применио када је закључио да је захтев неоснован с обзиром на то да је постављен у валути евро, односно да није потраживана динарска противвредност ове стране валуте.

Наиме, према одредби члана 395. ЗОО, ако новчана обавеза гласи на плаћање у некој страниј валути или злату, њено испуњење се може захтевати у домаћем новцу према курсу који важи у тренутку испуњења обавезе.

Тужилац је тужбеним захтевом тражио да се обавезе тужени да му на име дуга исплати износ од 2.900 евра, са законском затезном каматом почев од 25.01.2021. године па до коначне исплате. Иако тужилац није потраживао динарску противвредност новчаног износа у страниј валути, његов захтев за исплату новчане обавезе који гласи на одређени износ новчаних јединица у страниј валути, садржи у себи захтев за исплату одређених новчаних јединица у домаћој валути (динарима), па обавезивањем туженог на исплату износа од 2.900 евра заједно са законском затезном каматом у динарској противвредности, суд не одлучује ван граница постављеног захтева супротно одредби члана 3. став 1. ЗПП.

С обзиром да због погрешног становишта о садржини захтева тужиоца нису оцењени жалбени наводи туженог, другостепена пресуда је укинута и предмет враћен другостепеном суду на поновно суђење.

На основу одредбе члана 416. став 2. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**